

МОЗАЕЧЕН ПОД

Украшенията на Ложата са “Мозаечният Под, Назъбената Мозайка и Палмтящата Звезда”.

Мозайката, представлява своеобразна форма на изкуството, използвана за покритие и декорация на повърхности в интериора и екстериора на различните храмове и култови сгради строени от античността до наши дни.

Откривайки нейното присъствие в различните древни култури и цивилизации, възникнали по различно време и местоположение, мозайката намира своето развитие и разпространение и днес тя ни покорява с постигната забележително висока художествена стойност.

Някои източници сочат, че през четвъртото хилядолетие пр. Хр. са направени първите опити за декорация с глинени плочки, мигдени черупки и парченца оникс в храма на древния гр. Урук (Шумер, Южна Месопотамия).

В до-династическата гробница от 3000 г пр. Хр. в гр. Ур (Шумер) откриваме две мозаечни пана едното със сцена от победни военни действия, а другото със сцени от мирния живот.

В гр. Урук повърхността на полуколоните (датиращи 2000г пр. Хр) са обработени с черно бяла мозайка (в геометрични фигури) представляваща конични глинени парченца поставени както за укрепване структурата на колоната така и за декорация.

Помпей е градът, в който изкуството на мозайката намира най широко приложение. Декорирани са били стените на помещенията, повърхностите на фонтаните и на плувните басейни. Мозайка е имало по колоните и по сводовете.

Интерес представлява мозаечният

под с геометрични фигури в черни и бели тонове в къщата на Фаун. Тук откриваме шестоъгълника, получен от

два еднакви успоредника и един квадрат, пресъздаващ равнинния визуален еквивалент на куба.

Мозаечен под с черно-бели квадрати, но диагонално наредени, обрамчващи централно поле само от бели плочки откриваме и по поговете на къщата на Мистериите.

Бяло и Черно. Добро и Зло. Светлина и Тъмнина.

Символи на “... абстрактни модели, създадени в зората на човешкия произход, благодарение на които ние можем да “чуваме” дълбоките структури на Вселената. Символите не представляват самата вещ, а самото явление.”- казват Луи Повел и Жак Бержие в книгата “Утрото на маговете”.

В черно и бяло са и символите “Ин” и “Янг”, толкова противоположни и същевременно единствените естествено свързващи сили на вселената. Борбата между тях за постигане на всемирната хармония е в основата на Таоизма, учение акумулирало философските познанията на древен Китай още от 5000 г пр.Хр.

Ин - носител на черният, тъмният, пасивния елемент, женското начало, нощта, често пъти символизиращ водата и **Янг** – носител на бялото, светлият, активният елемент, мъжкото начало, денят, често пъти символизиращ огъня.

Символът “Ин и Янг” днес ние виж-

гаме поставен върху националните знамена на Южна Корея и Монголия.

Но как тези геометрични символи се възприемат от човешкото око, как те влияят на съзнанието ни и какви усещания и емоции предизвикват в нас.

Известно е че човек вижда само това което познава. Окоето не е идеално и визуалната информация получена чрез него не е достатъчна. Това налага обработката и допълването ѝ от човешкото съзнание. Несвършенството на зрителния орган обаче обуславя наличието на редица зрителни феномени, които предизвикват променливи и противоречащи реакции в нашето съзнание.

Превръщането на една фигура във фон и обратно е именно такъв зрителен феномен. Датският психолог Едгар Рубин през 1915г провежда редица експерименти за да разкрие тайните на този феномен и въпреки че поставя основите на някои важни постановки, проблемът все още си остава забулен в тайна. В случая за нас не е важен самия феномен, а неговото въздействие на човешкото съзнание.

Така например периодичната промяна на възприемането на дадени черно-бели фигури като черни фигури на бял фон или като бели фигури на черен фон, създава илюзията за нещо нестабилно, променливо, неустойчиво.

Ето защо мозаечен под от черно-бели квадрати, както и символът “Ин

и Янг” от черни и бели елементи предизвикват едни и същи емоции и асоциации.

При символът “Ин и Янг” ние използваме въздействието и на ефекта на движение (в случая по посока на часовниковата стрелка) подробно описан в книгата “Интелигентното око” на Робърт Грегъри.

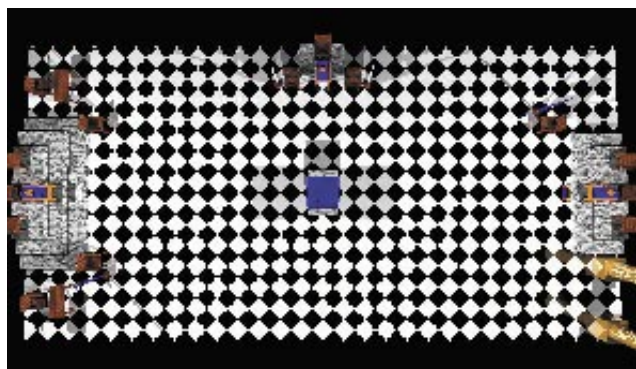
При поговете с мозайка от бели и черни квадрати се забелязват и други допълнителни въздействия. Така например при подова мозайка от ромбове или от квадрати по посока на диагоналите на едноцветните фигури се очертават вторични взаимно пресичащи се направления (наляво или надясно). Особено силно е въздействието на редуващите се бели и черни квадрати, когато страните им са ориентирани по посока на главната ос на пространството. По този начин са подчертава посоката, дълбочината на помещението и се усилва перспективното им възприемане.

Този ефект е бил известен и използван умело в строителството на храмове още в античността.

Разчертаването на поговете в квадрати (със съответното перспективно скъсяване) често е било използвано за постигане на дълбочина и въздушност и в платната (графиката и живопис) на различни творци през епохата на Ренесанса.

Определеността на посока към светлината, както и нестабилността, променливостта, неустойчивостта при движението към нея е може би търсеното, съзнателно или не, въздействие на поговите мозайки с черни и бели квадрати в Масонските храмове.

Масонската традиция споменава, че подът на Храма на Соломон се е състоял от бели и черни камъни, факт който според някои автори няма

никакво историческо потвърждение.

В Библията в Трета Книга Царства, Глава 6 четем:

14. Соломон съгради храма и го завърши.
15. И обложи стените на храма отвътре с кедрови дъски; от пода до потона ги обложи отвътре с дърво, и пода на храма покри с кипарисови дъски.
18. По кедря отвътре на храма имаше резби, подобни на краставички и разпукващи се цветове; всичко беше покрито с кедр, камък се не виждаше.

Единствено в – 36. И вътрешния двор направи от три реда дялани камъни и от ред кедрови греди. – се споменава за видим камък. Именно този текст, както и мисълта, че Масонската Ложа представлява Храма на Соломон, дава основание на някои изследователи да изкажат мнението, че подът трябва да бъде от мозайка.

Днес наличието на черно-бялата подова мозайка, образуваща правоъгълник ориентиран с дългата си страна по посоката *Изток-Запад*, не носи само реминисцентен характер. По този начин се визуализират и направлениата към най-важните *Светлини* в Храма

С така конструирания мозаечен под преди всичко се подчертава главната посока към *Свещената Делта*, първият и основният от символите на *Изтока*, разположен точно над олтара на Майстора на Ложата.

Чрез вторичните направления, които тази подова мозайка формира по късата страна в близост до източния си край, се сочат другите два символа: *Слънцето* (на дясно - на Юг) и *Луната* (на ляво - на Север).

Периметрични колони, разположени от *Север* и от *Юг* са също маркирани от вторичните направления излизащи съответно от северната или южната страна на мозаечния под.

Освен за формирането на ясна пространствена индикация и постигането на подходящо емоционално въздействие, подовата мозайка носи в себе си и конкретен езотеричен смисъл, а именно невъзможността да останеш в белия квадрат облян в светлината, и преливащ от духовната чистота без да изпитваш атаките на черните сили, както и обратното, пребивавайки в тъмното да не усещаш напора на светлината стремяща се да те измести от мрака.

Преплитането на тези два антипода, тяхната взаимна обусловеност и едновременност на съществуването им, както и тяхната вечна борба при постигането на всемирната хармония дава и начина на движението през тях, търсейки баланса в състоянието, това което Посветените трябва да постигне, за да продължи по-нататък в стремежа си към истината, към светлината. ♦

Аз рех!
Брат РОС

